

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 007053 13 Uvp
Banja Luka, 13.06.2014. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Vojislava Dimitrijevića kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Merside Bjelobrk, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi M. J. iz B. L., kojeg zastupa punomoćnik S. M. B., advokat iz B. L., Ul. ... kod broja ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 18.05/2-R 42/11 od 04.04.2011. godine, tuženog Ministarstva za ... RS, u predmetu vraćanja stana u posjed, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 007053 11 U od 28.11.2012. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.06.2014. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 007053 11 U od 28.11.2013. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odsjeka tuženog u Banjaluci broj 05-050-02-02-1307/00 od 25.10.2010. godine, kojim je odbijen njegov zahtjev za vraćanje u posjed stana koji se nalazi u B. L. u Ulici ... broj ..., sprat ..., stan broj

U obrazloženju te presude se navodi da tužilac nema pravo na vraćanje u posjed stana na kojem je bio nosilac stanarskog prava u Ulici ..., - sada ... broj ... u B. L. a koji je zamijenio sa majkom M. J.1 koja je bila nosilac stanarskog prava na stanu u Ulici ... – sada ... broj ... u B. L., dana 16.09.1993. godine, jer da se tužilac ne smatra izbjeglim ili raseljenim licem s obzirom da ta zamjena stanova nije izvršena usljed ratnih okolnosti pa da nema mjesta primjeni odredaba člana 17. Zakona o prestanku primjene Zakona o korišćenju napuštene imovine - prečišćen tekst („Službeni glasnik RS“, broj 16/10, u daljem tekstu ZPP ZKNI).

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja su od uticaja na rješenje stvari. Navodi da je nakon stupanja na snagu ZPP ZKNI, podnio zahtjev za vraćanje u posjed tog stana, a da je to učinila i njegova majka, pa su oni na taj način ostvarili pravo na povrat svojih stanova, u iste

se uselili i u zakonskoj proceduri stanove otkupili, zbog čega su postali vlasnici svako svoga stana, a predmetni stan su otkupili tužilac i njegova supruga M. J.2, s tim da su se dogovorili da se stan uknjiži na suprugu M. Smatra da su kao vlasnici stanova najjači u svom pravu, pa da je nejasno kako je tu činjenicu nižestepeni sud mogao zanemariti. Osim toga, dodaje da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj P-473/03 od 14.11.2005. godine odbijen tužbeni zahtjev J. S. za utvrđenje da je on nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu. Ističe da su on i majka zamijenili stanove zbog toga što je na njega vršen pritisak da napusti predmetni stan, iako je u postupku isticao da je vršen pritisak samo na njegovu majku, a sve u želji da zaštiti stan na kojem je njegova majka bila nosilac stanarskog prava u Ulici ... broj Smatra da su se stekli uslovi da mu se vrati stan na kojem je bio nosilac stanarskog prava u Ulici ... broj Predložio je da se pobijana presuda ukine ili preinači.

U odgovoru na zahtjev tuženi organ je ostao kod razloga sadržanih u obrazloženju osporenog akta, predloživši da se zahtjev odbije kao neosnovan.

J. S., zainteresovano lice u ovom upravnom sporu, u odgovoru na zahtjev je istakao da je tužilac dobrovoljno pristao da se preseli u majčin veći trosoban stan, jer da je njegova majka u tom stanu živjela sama, a bila je starija i bolesna osoba kojoj je bila potrebna i pomoć od strane tužioca i njegove supruge M. Dodaje da tužilac nije vlasnik predmetnog stana, a da je to vidljivo iz izvoda iz Knjige uloženih ugovora o otkupu stambenih zgrada i stanova, list broj 11 tačka 391 upisan u Pl. br. ... k.č. ... k.o. B. L. U postupku, kako dodaje, tužilac nije dokazao da su u njegov stan dolazila razna uniformisana i naoružana lica, koja su navodno tražila da stan napusti. Sve navode tužioca i činjenice predmeta su više puta cijenjeni od strane prvostepenog i drugostepenog organa, kao i u presudi Vrhovnog suda RS broj U-1178/03 od 12.09.2007. godine. Predložio je da se zahtjev odbije kao neosnovan ili odbaci kao nedopušten. Dana 18.09.2013. godine ovome sudu je dostavio presudu Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 118409 11 P od 18.07.2003. godine, kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužioca u tom postupku J. S. iz B. L. da se utvrdi da je pravno ništav ugovor o otkupu stana zaključen između Pravobranilaštva RS i M. J.2 i tužioca dana 21.07.2008. godine, a ovjeren u Osnovnom sudu u Banjaluci pod brojem Ov-4709/08 dana 28.07.2008. godine.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS”, broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Među strankama u ovom upravnom sporu nisu sporne činjenice koje su utvrđene u upravnom postupku a koje su sadržane u obrazloženju osporenog akta i pobijane presude: da je tužilac dana 23.06.1993. godine podnio zahtjev za zamjenu predmetnog stana sa majkom koja je bila nosilac stanarskog prava na stanu Ulica ... br. ...; da su davaoci tih stanova na korišćenje ... d.o.o. B. L. i ... zaključili dana 16.09.1993. godine ugovor o prenosu prava trajnog davanja na korišćenje tih stanova, nakon čega je tužilac sa Stambenom zadrugom ... dana 30.09.1993. godine zaključio ugovor o korišćenju stana u Ulici ... broj ...; da je rješenjem Odsjeka tuženog u B. L. od 18.01.2002. godine potvrđeno da je majka tužioca M. J.1, bila nosilac stanarskog prava na stanu u Ulici ... broj ..., te da je 07.11.2001. godine uvedena u posjed tog

stana kada je iz istog tužilac iseljen; da je rješenjem Odsjeka tuženog u B. L. od 04.06.2003. godine potvrđeno da je tužilac bio nosilac stanarskog prava u Ulici ... broj ... i dozvoljeno mu vraćanje u posjed tog stana a utvrđen prestanak prava privremenog korišćenja stana privremenom korisniku J. S. po osnovu ugovora o privremenom korišćenju tog stana koji je zaključio sa Zavodom za ..., B. L., broj 0303-534/96 od 16.02.1996. godine te na osnovu rješenja DP ... o dodjeli tog stana na trajno korišćenje; da je to prvostepeno rješenje potvrđeno rješenjem tuženog od 22.09.2003. godine odbijanjem žalbe J. S., nakon čega je tužilac uveden u posjed tog stana dana 27.10.2003. godine ali je presudom Vrhovnog suda RS broj U-1178/03 od 12.09.2007. godine rješenje tuženog poništeno te data uputa da se provede postupak uz učešće stranaka radi utvrđenja da li je napuštanje predmetnog stana bilo prouzrokovano ratnim okolnostima; da je u izvršenju te presude tuženi donio rješenje broj 18.05/2-R 639/07 od 01.11.2007. godine kojim je poništio rješenje prvostepenog organa i predmet vratio na ponovni postupak i odlučivanje; uslijedilo je rješenje prvostepenog organa od 16.02.2009. godine kojim je odbijen zahtjev tužioca za vraćanje u posjed predmetnog stana koje je potvrđeno rješenjem tuženog od 22.09.2009. godine ali je to rješenje poništeno presudom nižestepenog suda broj 11 0 U 002 118 09 U od 27.01.2010. godine pa je tuženi donio rješenje broj 18.05/2-R-111/10 dana 08.03.2010. godine kojim je poništio prvostepeno rješenje i predmet vratio na ponovni postupak i odlučivanje; da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj P-473/03 od 14.11.2005. godine odbijen zahtjev J. S. da se utvrdi da je on nosilac stanarskog prava na stanu u Ulici ... broj ...; da iz iskaza saslušanih svjedoka D. K. i B. V. proizlazi da su iz razgovora sa M. J.1 majkom tužioca saznali da je na nju vršen pritisak da napusti taj stan u kojem je živjela sama i preseli se u manji; da je M. J.2 uknjižena kao vlasnik spornog stana dana 04.05.2011. godine, na osnovu ugovora Ov-4709/08 od 28.07.2008. godine, a M. J.1 je upisana u List uloženi ugovora o otkupu stana u Ulici ... broj ..., na osnovu ugovora o otkupu stana broj Ov-4250/02 od 26.03.2002. godine.

Polazeći od provedenih dokaza i utvrđenih činjenica sud je zaključio da tužilac nije bio prisiljen da zamijeni predmetni stan sa majkom jer da su oni pripadali većinskom srpskom stanovništvu u gradu u kojem nije bilo ratnih dejstava, da je tužilac bio pripadnik VRS, zbog čega je prvostepenim rješenjem njegov zahtjev pravilno odbijen jer da njegovo napuštanje stana nije u vezi sa ratnim dešavanjima već da je proizvod slobodne volje, procjene i interesa tužioca i njegove majke. Sud zaključuje da su on i njegova majka svojevoljno zamijenili navedene stanove, čime se tužilac odrekao prava na stan u Ulici ... broj ... i omogućio davaocu da sa istim raspolaže, zbog čega da nisu ispunjeni uslovi za povrat stana iz odredaba člana 17. ZPP ZKNI.

Međutim, kod činjenica da su predmetni stan kao i stan u Ulici ... broj ... sada otkupljeni, da je pravosnažnom presudom broj P-473/03 od 14.11.2005. godine odbijen tužbeni zahtjev J. S. za utvrđenje da je on nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu kao i da je presudom Osnovnog suda u Banjaluci 71 0 P 118409 11 P od 18.07.2013. godine, odbijen tužbeni zahtjev tužioca u tom postupku J. S. iz B. L. da se utvrdi da je pravno ništav ugovor o otkupu stana zaključen između Pravobranilaštva RS i M. J.2 i tužioca dana 21.07.2008. godine, a ovjeren u Osnovnom sudu u Banjaluci pod brojem Ov-4709/08 dana 28.07.2008. godine, proizlazi da razlozi sadržani u obrazloženju pobijane presude i osporenog akta ne opravdavaju odluku upravnih organa o odbijanju zahtjeva tužioca na vraćanje u

posjed predmetnog stana. Sud je zauzeo pravni stav da se tužilac predmetnom zamjenom stanova odrekao prava na stan jer da ta zamjena nije izvršena pod okolnostima koje ima u vidu član 17. ZPP ZKNI. Međutim, s obzirom da su tužilac i njegova supruga otkupili predmetni stan, organi uprave i sud se nisu mogli upustiti u raspravu o pravu tužioca na povrat predmetnog stana sve dok je na snazi kupoprodajni ugovor, odnosno sve dok se pravosnažno ne okonča parnični postupak koji se vodi kod Osnovnog suda u Banjaluci pod brojem 71 0 P 118409 11 P radi utvrđivanja pravne valjanosti tog ugovora, zbog čega je upravni postupak trebalo prekinuti na osnovu odredbe člana 132. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 13/02, 87/07 i 50/10). Ovakav pravni stav je zauzeo i Ustavni sud BiH u odluci broj AP-1210/11 od 27.02.2014. godine.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi za poništenje osporenog akta predviđeni odredbama člana 10. tačka 2. i 4. ZUS.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Vojislav Dimitrijević

Tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić